

РІЧНИЙ ЗВІТ
про реалізацію в Україні Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд”

У вересні 2011 року Україна приєдналася до міжнародної Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд”, підтвердивши, що поділяє основні принципи Партнерства: забезпечення прозорості державного управління, залучення громадськості до формування та реалізації державної політики, протидія корупції та впровадження нових інформаційних технологій.

На початку 2012 року у тісній співпраці з громадськістю Кабінет Міністрів України розробив національний план дій з впровадження Ініціативи, який був представлений учасникам конференції Партнерства у м. Бразиліа (Федеративна Республіка Бразилія). У липні 2012 року Урядом схвалений деталізований план заходів з впровадження Ініціативи. Крім того, створена Координаційна рада з реалізації Ініціативи, до складу якої увійшли представники органів виконавчої влади та інститутів громадянського суспільства. Також за участю міжнародних організацій, що працюють в Україні та підтримують впровадження Ініціативи, утворена Міжнародна рада.

Перший рік впровадження Ініціативи дозволив реалізувати заходи, важливі для підвищення рівня відкритості та прозорості діяльності Уряду. Водночас виявлені і проблемні питання, які вплинули на результативність виконання запланованих заходів. Координаційна рада з питань реалізації в Україні Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” ретельно вивчатиме ці питання та надасть Уряду пропозиції щодо подальшого належного розвитку відкритого урядування.

Залучення громадськості
до формування та реалізації державної політики

У цьому напрямі Урядом заплановані заходи щодо вдосконалення законодавства з питань діяльності інститутів громадянського суспільства, участі громадськості у прийнятті рішень, належної реалізації основних демократичних прав людини і громадянина. Також з метою належної реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” передбачалося розроблення відповідних планів заходів в усіх регіонах України та вивчення європейського досвіду налагодження взаємодії між органами виконавчої влади та громадськістю.

Протягом 2012 року в Україні суттєво оновилися законодавча база з питань діяльності інститутів громадянського суспільства: прийняті закони України „Про громадські об’єднання” та „Про благодійництво та благодійні організації”. Кабінет Міністрів України та Мін’юст забезпечили вчасне прийняття підзаконних актів, необхідних для належної реалізації Закону України „Про громадські об’єднання”.

З метою створення належних умов для залучення громадян до вирішення питань місцевого значення робочою групою, утвореною Урядом, розробляється проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про органи самоорганізації населення”, зокрема щодо унормування питання проведення загальних зборів (конференцій) членів територіальних громад за місцем проживання.

У тісній співпраці органів виконавчої влади, представників громадських об'єднань та профільного комітету Верховної Ради України здійснювалося доопрацювання та підготовка до другого читання проекту Закону України „Про порядок організації і проведення мирних заходів”. Водночас у квітні 2013 року Верховна Рада України не включила до порядку денного розгляд цього законопроекту. Зважаючи на це народними депутатами України планується внести на розгляд Верховної Ради новий проект Закону України „Про свободу мирних зібрань”.

Значна увага приділялася питанням сприяння розвитку громадянського суспільства та участі громадськості у прийнятті державних рішень з боку керівництва держави. Так, Президентом України у 2012 році утворена Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства, а також затверджена Стратегія державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. Більшістю місцевих органів виконавчої влади розроблені регіональні програми сприяння розвитку громадянського суспільства.

З метою посилення взаємодії з представниками інститутів громадянського суспільства Кабінет Міністрів у 2012 році утворив новий консультативно-дорадчий орган – Раду голів громадських рад при органах виконавчої влади. У червні 2012 року відбулася зустріч Прем'єр-міністра України з головами громадських рад при центральних і місцевих органах виконавчої влади. За його дорученням запроваджене регулярне проведення таких зустрічей за участю членів Уряду та керівництва органів виконавчої влади. Так, у 2012 році проведено 4 такі зустрічі, у першому кварталі 2013 року – 17. Загалом упродовж II кварталу 2012 – I кварталу 2013 р. центральними і місцевими органами виконавчої влади проведено близько 3800 заходів у рамках консультацій з громадськістю, обговорено понад 3700 актуальних питань державної політики та понад 1200 проектів нормативно-правових актів.

У 2012 році суттєво модернізований урядовий веб-сайт „Громадянське суспільство і влада” (<http://civic.kmu.gov.ua>), нова версія якого спрощує доступ громадян до обговорення проектів суспільно важливих державних рішень та інформації про заходи, що здійснюються Урядом і органами виконавчої влади у напрямку налагодження взаємодії з громадськістю.

Деталізовані плани заходів щодо належної реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” на місцевому рівні розроблені у 17 регіонах (Автономній Республіці Крим, Вінницькій, Донецькій, Житомирській, Івано-Франківській, Кіровоградській, Київській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій, Херсонській, Чернігівській областях, м. Севастополі). В інших регіонах завершується робота над такими планами заходів.

У рамках реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” МОН посилена робота із залучення представників молодіжних громадських організацій та органів студентського самоврядування до підготовки проектів нормативно-правових актів. Зокрема, представники громадськості активно долучились до роботи над проектами Положення про післядипломну освіту у сфері вищої освіти України, Типового положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, Типових штатних нормативів районних методичних кабінетів і центрів, Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти, Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2013 році та інших нормативно-правових документів.

Продовжується вдосконалення системи підвищення кваліфікації державних службовців з питань комунікації з громадськістю. Зокрема, Нацдержслужбою затверджений План заходів щодо навчання та підвищення кваліфікації державних

службовців з питань взаємодії з громадськістю у процесі формування та реалізації державної і регіональної політики. До реалізації заходів залучена Національна академія державного управління при Президентові України. Крім того, у 2012 році Секретаріатом Кабінету Міністрів України були проведені 5 семінарів з питань вдосконалення роботи з проведення консультацій з громадськістю для представників центральних органів виконавчої влади, Управління справами Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій. У 2013 році Секретаріатом у співпраці з Програмою сприяння парламенту II проведені семінари з питань взаємодії з громадськістю для працівників районних державних адміністрацій.

Міністерством закордонних справ вивчений європейський досвід взаємодії державних органів з інститутами громадянського суспільства, залучення громадськості до формування та реалізації державної політики, протидії корупції, впровадження електронного урядування. Відповідні матеріали надані членам Координаційної ради з питань реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” для аналізу та врахування.

Водночас серед невирішених завдань, які потребують посиленої уваги Уряду, у напрямі реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” щодо залучення громадськості до формування та реалізації державної політики залишається питання нормативно-правового вдосконалення процедури проведення консультацій з громадськістю та сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, а також посилення методичного супроводження цього напрямку роботи органів виконавчої влади.

Забезпечення доступу до публічної інформації

У цьому напрямі Урядом заплановані заходи з метою поліпшення забезпечення доступу громадськості до публічної інформації, зокрема удосконалення нормативно-правової бази, створення системи ведення обліку публічної інформації в органах виконавчої влади та забезпечення імплементації в Україні Ініціативи щодо прозорості видобувних галузей.

Практика реалізації Закону України „Про доступ до публічної інформації” у 2011 – 2012 роках засвідчила про спроможність органів влади надавати своєчасно відповіді на запити громадян та засобів масової інформації. Закон не лише сприяв спрощенню доступу громадян до інформації, розпорядником якої є державні органи, а й змусив органи державної влади працювати відкрито та прозоро, запровадив новачки, які можуть стати орієнтиром для інших сфер взаємодії між державою та громадянином. За цей час, за інформацією органів виконавчої влади, ними надано понад 60 тисяч відповідей на інформаційні запити та відкрито 230 тис. документів. На 92 відс. запитів відповіді надані протягом 5 днів, а кількість відмов становила 3 відсотки. Водночас дані незалежного моніторингу громадських експертів свідчать, що у передбаченій Законом України „Про доступ до публічної інформації” строк відповідає 91 відс. обласних державних адміністрацій, 79 відс. районних державних адміністрацій, 86 відс. міських рад обласних центрів та 71 відс. інших місцевих рад. Загальний відсоток органів місцевої влади, що вчасно опрацьовують запити на інформацію становить 80 відс.

Уряд приділяє значну увагу проведенню інформаційно-роз’яснювальної роботи серед населення про права громадян, передбачені законодавством. Зокрема,

Секретаріатом Кабінету Міністрів видана брошура “Розгляд звернень громадян та задоволення запитів на інформацію. Порівняльний аналіз”, аналітичні звіти за результатами моніторингу інформаційного наповнення веб-сайтів центральних та місцевих органів виконавчої влади (червень 2012 р., вересень 2012 р.). Створений відеоролик про організацію забезпечення доступу до публічної інформації у Секретаріаті Кабінету Міністрів. З представниками громадськості та органів державної влади проведені 25 круглих столів, робочих зустрічей, виїзних семінарів з питань організації доступу до публічної інформації.

У 2012 році здійснювалися заходи щодо створення системи обліку публічної інформації в органах виконавчої влади. Така система створена та оприлюднена на веб-сайтах 30 центральних органів виконавчої влади та 21 місцевого органу виконавчої влади. Система обліку публічної інформації також функціонує у Секретаріаті Кабінету Міністрів та в Адміністрації Президента України. Водночас на думку громадських експертів, у деяких органах виконавчої влади система обліку публічної інформації підмінена звичайним переліком документів, створених цими органами.

Крім того, громадські експерти звертають увагу, що неналежним чином виконується положення частини другої статті 6 Закону „Про доступ до публічної інформації”, що ускладнює відкриття органами виконавчої влади інформації з обмеженим доступом, якщо для цього існує переважаюча суспільна потреба.

Кабінетом Міністрів розроблений і поданий на розгляд Верховної Ради проект Закону України „Про Суспільне телебачення і радіомовлення України”. Держкомтелерадіо та Мінфін провели громадське обговорення цього законопроекту.

Крім того, у 2012 році Держкомтелерадіо здійснював супроводження розгляду у Верховній Раді проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України „Про інформацію” (у новій редакції) та Закону України „Про доступ до публічної інформації”, який прийнятий Верховною Радою України у першому читанні.

Укрдержархівом спільно з іншими центральними органами виконавчої влади завершується підготовка проекту постанови Кабінету Міністрів „Про затвердження Типової інструкції про порядок обліку, зберігання, використання документів та інших носіїв інформації, які містять службову інформацію” та проекту Типової інструкції з діловодства щодо роботи із запитами на публічну інформацію.

Для забезпечення вільного та безперешкодного доступу громадськості до інформації про земельні ресурси у 2012 році Держземагентством здійснювалася робота із створення Національної кадастрової системи, яка забезпечує відображення в електронній формі меж земельних ділянок на публічній кадастровій карті. З січня 2013 року зазначена система розпочала роботу у вільному доступі.

З 1 лютого 2012 року розпочав функціонування Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення. За допомогою Реєстру забезпечується проведення спеціальної перевірки відомостей про осіб, які претендують на зайняття посад, пов’язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. У листопаді 2012 року запроваджений механізм звірки переліку осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які звільнені з посад у зв’язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення, з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні правопорушення. Відповідно до Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики”, прийнятого Верховною Радою України 14 травня 2013 р., реєстр

відомостей з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення (прізвище, ім'я, по-батькові особи, місце роботи, посада на час вчинення корупційного правопорушення, склад корупційного правопорушення, вид покарання (стягнення), спосіб вчинення дисциплінарного проступку, вид дисциплінарного стягнення) буде оприлюднено для відкритого доступу на офіційному веб-сайті Мін'юсту.

У 2012 році Україна розпочала рух у напрямку впровадження стандартів Ініціативи забезпечення прозорості видобувних галузей (ЕІП), що має поліпшити інвестиційний клімат і посилити рівень енергетичної безпеки за рахунок створення прозорішого та якіснішого конкурентного середовища. У Міненерговугіллі за участю експертів та громадських організацій створена багатостороння група заінтересованих осіб з цього питання. Міненерговугілля спільно із зазначеною багатосторонньою групою підготовлено пакет документів, необхідних для приєднання України до ЕІП. Зокрема, він включає, робочий план впровадження ЕІП в Україні у 2013 – 2015 роках. Розгляд заявки української сторони запланований на найближчому засіданні Міжнародного правління Ініціативи забезпечення прозорості видобувних галузей.

Водночас у напрямі реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” щодо забезпечення доступу до публічної інформації необхідно посилити увагу органів виконавчої влади до виконання завдання щодо забезпечення спрощеного та безоплатного доступу, в тому числі за допомогою мережі Інтернет, до інформації, що міститься у державних реєстрах. Крім того, важливо посилити методичну та організаційну підтримку роботи із забезпечення доступу громадськості до публічної інформації, зокрема завершити процес створення систем ведення обліку публічної інформації в усіх органах виконавчої влади.

Запобігання і протидія корупції

У цьому напрямі Урядом передбачені завдання щодо поліпшення нормативно-правового забезпечення з метою запобігання і протидії корупції. Зокрема, заплановане розроблення проектів законів України щодо виконання рекомендацій, наданих країні за результатами третього раунду моніторингу Групи держав Ради Європи проти корупції та Стамбульського плану дій Організації економічного співробітництва та розвитку, а також регіональних програм запобігання і протидії корупції.

У 2012 році Мін'юстом підготовлений проект Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення здійснення фінансового контролю та урегулювання конфлікту інтересів”, який за результатами експертизи Ради Європи отримав позитивні висновки та внесений Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України. Крім того, розроблені проекти Законів України „Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації”, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження заходів кримінально-правового характеру стосовно юридичних осіб” та „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції”, що знаходяться на розгляді Верховної Ради України.

У квітні цього року Верховна Рада України прийняла Закони України „Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України (стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України)” та „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією”, в яких відповідно враховані положення внесених Кабінетом Міністрів проектів законів України „Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо вдосконалення процедури здійснення конфіскації” та „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції”.

14 травня 2013 р. у Верховною Радою України прийнято Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики”, який подано на підпис Президентові України. Законом передбачено, зокрема, створення в складі центральних та місцевих органів виконавчої влади відділів запобігання та виявлення корупції, силами яких має здійснюватись перевірка фактів своєчасності подання декларацій державними службовцями, перевірка декларацій на наявність конфлікту інтересів, логічний та арифметичний контроль відомостей, наведених в деклараціях.

Мін'юстом оприлюднений черговий щорічний антикорупційний звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції у 2012 році. У звіті відображені відомості та статистичні дані про результати діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Зокрема, органами внутрішніх справ у 2012 році складені протоколи про адміністративні корупційні правопорушення щодо 605 осіб, органами Служби безпеки України – щодо 769 осіб, органами Державної податкової служби України – щодо 92 осіб, органами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – щодо 50 осіб. Загалом у 2012 році до суду направлені кримінальні справи про 2740 корупційних злочинів. Загальна сума збитків, завданих кримінальними корупційними правопорушеннями, становила 577,8 млн. грн. Також у звіті узагальнені результати антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, подано інформацію про результати виконання органами державної влади заходів щодо запобігання та протидії корупції, у тому числі в рамках міжнародного співробітництва, оприлюднені результати соціологічних досліджень, що проводилися науково-дослідними установами, з питань корупції, подана інформація про стан реалізації антикорупційної стратегії.

На офіційному веб-сайті МОН розміщується інформація про присвоєння вчених звань і присудження наукових ступенів, результати зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників загальноосвітніх навчальних закладів, хід та результати вступної кампанії у вищих навчальних закладах, надання навчальній літературі грифів МОН. Наявність такої інформації у вільному доступі зменшує корупціогенні ризики в освітній галузі. Крім того, запроваджена робота Єдиної державної електронної бази з питань освіти; на період вступної кампанії та екзаменаційних сесій функціонує консультативна телефонна „гаряча лінія” Міністерства та регіональних органів управління освітою, а також інформаційна система „Конкурс”.

У 2012 році Мін'юстом організоване громадське обговорення стану реалізації Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011 – 2015 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів від 28 листопада 2011 р. № 1240 на виконання Національної антикорупційної стратегії. За підсумками двох круглих

столів, проведених Міністерством за участю представників громадськості, напрацьовані пропозиції щодо вдосконалення зазначеної Державної програми, зокрема пропонується доповнити її заходами щодо здійснення із залученням громадськості моніторингу стану виконання регіональних програм запобігання і протидії корупції.

За даними органів виконавчої влади, регіональні програми запобігання і протидії корупції розроблені 22 облдержадміністраціями. В Автономній Республіці Крим діє Програма забезпечення громадської безпеки на 2011 – 2013 роки, важливим завданням якої є вдосконалення форм і методів профілактики правопорушень, підвищення ефективності оперативно-розшукових заходів у сфері протидії організованій злочинності і корупції, усунення причин, що сприяють здійсненню корупційних діянь.

В той же час, на думку громадських експертів, належним чином регіональні програми запобігання і протидії корупції прийняті лише 13 місцевими органами виконавчої влади. Крім того, значна кількість програм має формальний характер, не враховує вимог сучасного законодавства щодо запобігання проявам корупції та попередження корупційних дій, а до розроблення і виконання програм недостатньо залучені науковці, громадськість та бізнес.

Важливим питанням у напрямі реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” щодо запобігання і протидії корупції залишається посилення роботи органів виконавчої влади щодо інформаційного супроводження антикорупційної політики, залучення громадськості до розроблення, реалізації та моніторингу ефективності заходів із запобігання корупції. Також громадські експерти пропонують Мін'юсту спільно з громадськими об'єднаннями підготувати методичні рекомендації з розроблення регіональних програм запобігання і протидії корупції.

Підвищення якості надання адміністративних послуг

У цьому напрямі Урядом заплановані заходи з метою законодавчого врегулювання питань щодо надання адміністративних послуг та спрощення доступу громадськості до отримання таких послуг.

Важливим досягненням стало прийняття у вересні 2012 року Закону України „Про адміністративні послуги”. Законом унормовано окремі важливі питання процедури надання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування адміністративних послуг населенню та бізнесу, створене правове підґрунтя для утворення центрів надання адміністративних послуг.

З метою реалізації положень Закону України „Про адміністративні послуги” Мінекономрозвитку розробляється проект Закону України „Про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання” та проект Державної програми створення та функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг на період до 2017 року.

Кабінетом Міністрів у 2012 – 2013 роках прийнято ряд підзаконних актів, зокрема про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг, Порядку ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг, Вимог до підготовки технологічної картки адміністративної послуги, Примірного положення про центр надання адміністративних послуг.

Для спрощення доступу громадськості до інформації про адміністративні послуги Мінекономрозвитку створило пілотну версію Єдиного державного порталу

адміністративних послуг (<http://poslugu.gov.ua>) та продовжує роботу з удосконалення програмного забезпечення порталу та його інформаційного наповнення. Крім того, проводиться робота із створення цілодобової Урядової телефонної довідки для забезпечення інформування громадян з питань надання адміністративних послуг. Мінекономрозвитку та державній установі „Урядовий контактний центр” доручено розробити проект нормативного акта для забезпечення функціонування відповідної довідки.

У 2012 – 2013 роках в Україні розпочали роботу 114 центрів надання адміністративних послуг, з яких: 1 республіканський, 48 міських, 44 районних, 10 районних у місті Києві, 2 обласних центри, 9 центрів, які одночасно є міськими і обласними. Хоча, на думку представників громадськості, робота багатьох з цих центрів ще потребує суттєвого удосконалення.

Івано-Франківський обласний дозвільний центр надає за принципом „єдиного вікна” близько 50 видів документів. У м. Донецьку з квітня 2012 р. діє обласний центр надання адміністративних послуг „Відкрита влада”, у рамках роботи якого 18 регіональних дозвільних органів здійснюють видачу 45 видів документів дозвільного характеру. З Центром надання адміністративних послуг для суб’єктів господарювання у м. Запоріжжі співпрацюють 15 регіональних дозвільних органів та 5 місцевих дозвільних органів. У Львівській області реалізується пілотний проект „Адміністративні послуги: спрощений доступ через пошту”, який надає можливість дистанційно отримати 11 адміністративних послуг у м. Львові та 25 адміністративних послуг у 3 районах Львівської області. В Одеській області триває робота із створення регіональної системи захищеної електронної пошти органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, яка забезпечить можливість взаємодії автоматизованих систем діловодства та баз даних державних органів з надання адміністративних послуг з використанням електронного цифрового підпису. У м. Києві створено веб-портал адміністративних послуг, який забезпечує систему електронного документообігу та автоматизованого обміну даними між суб’єктами надання адміністративних послуг, впроваджує систему керування електронною чергою та надає можливість здійснювати моніторинг стану надання адміністративних послуг. У районних центрах надання адміністративних послуг м. Києва запроваджено замовлення по телефону та через мережу Інтернет 5 адміністративних послуг („Швидкі послуги”).

На думку громадських експертів, робота Центрів надання адміністративних послуг на сьогодні ефективно налагоджена у містах Вінниці, Дніпропетровську, Івано-Франківську, Луганську, Харкові, Черкасах, Хмельницькому.

У 2013 році Урядом передбачена державна підтримка регіонам у розмірі 50 млн. грн. на створення центрів надання адміністративних послуг та їх належне облаштування. З метою підвищення доступності та зручності обслуговування громадян центральні органи виконавчої влади зорієнтовані у перспективі на надання своїх послуг в регіонах через центри надання адміністративних послуг.

Пріоритетним питанням роботи органів виконавчої влади у напрямі реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” щодо підвищення якості надання адміністративних послуг залишається спрощення доступу громадян до адміністративних послуг, у тому числі забезпечення належного інформування громадськості про порядок їх надання. Актуальним завданням є впровадження ефективної системи державного та громадського контролю за діяльністю центрів надання адміністративних послуг. З цією метою, на думку громадських експертів,

доцільно створювати умови для відкриття громадських приймалень при дозвільних центрах, де громадяни зможуть отримувати безоплатну правову допомогу, а також залучати представників громадськості до незалежного моніторингу ефективності надання цих послуг та виявлення проблемних питань у цьому процесі.

Також, на думку громадських експертів, існують проблеми передачі центрам адміністративних послуг окремих послуг, які надаються МВС, Мін'юстом та Укрдержреєстром через відомчі мережі надання адміністративних послуг. У зв'язку з цим існує потреба у прийнятті спеціального нормативно-правового акту щодо переліку адміністративних послуг органів виконавчої влади, які повинні надаватись у центрах надання адміністративних послуг.

Крім того, громадські експерти звертають увагу на те, що під час надання окремих адміністративних послуг продовжують зберігатись елементи непрозорості, зокрема додаткові обтяження з огляду на ухвалення Закону України „Про єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус”. Залишається невпорядкованою сфера оплати адміністративних послуг, оскільки законопроект „Про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання”, розроблений Мінекономрозвитку, на переконання експертів, у теперішній редакції не вирішує ключових проблем платності/безоплатності адміністративних послуг, порядку визначення розмірів плати тощо.

Впровадження технологій електронного урядування та розвиток електронної демократії

У цьому напрямі Урядом визначені пріоритетними завдання щодо розбудови дієвої інфраструктури електронного урядування та поліпшення за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій взаємодії органів виконавчої влади з громадянами.

Важливим досягненням стало схвалення Урядом Стратегії розвитку інформаційного суспільства, Концепції реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих цифрових ключів та надання електронних довірчих послуг. Планується створити умови для визнання юридичного статусу електронних документів, завірених електронним цифровим підписом та вдосконалення відповідної юридичної термінології.

У 2012 році розпочалась дослідна експлуатація системи електронної взаємодії органів виконавчої влади та Секретаріату Кабінету Міністрів. Після успішної тестової експлуатації системи здійснюються заходи з удосконалення нормативного забезпечення цього процесу. Затверджені вимоги до форматів, структури та протоколів, що реалізуються у надійних засобах електронного цифрового підпису. Розробляється Порядок роботи з електронними документами через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади з використанням електронного цифрового підпису.

Триває робота зі створення Національної системи опрацювання звернень до органів виконавчої влади, яка об'єднає регіональні контактні центри з метою забезпечення за допомогою засобів телекомунікації (телефонного зв'язку, Інтернет) оперативного розгляду органами виконавчої влади звернень громадян, підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців, органів місцевого самоврядування. У 2012 р. розпочав роботу сайт державної установи „Урядовий

контактний центр” (www.ukc.gov.ua), за допомогою якого можна надіслати звернення на урядову телефонну „гарячу лінію”.

У 2012 році також створений дослідний зразок єдиного інформаційного веб-ресурсу звернень громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування (<http://z.gov.ua>). Здійснюються заходи для забезпечення введення веб-ресурсу в промислову експлуатацію.

Завершується створення на базі Національного центру підтримки електронного урядування порталу управління знаннями „Ми розвиваємо електронне урядування” із системою інтерактивної взаємодії з громадянами. Оголошено проведення Національного конкурсу впровадження проектів у сфері електронного урядування, одним із завдань якого є створення депозитарію кращих практик.

У рамках ініціативи „Публічні бібліотеки – мости до електронного урядування” Міністерством культури розроблений план впровадження тренінгової програми з електронних послуг у публічних бібліотеках. Проведений конкурс та підтримано проекти інститутів громадянського суспільства щодо ефективного розповсюдження інформації про наявні електронні послуги національного та регіонального рівнів, використання ресурсів сучасних публічних бібліотек, навчання різних верств населення.

У листопаді 2012 року Держінформнауки розпочаті наукові дослідження за темою створення автоматизованої системи „Єдине вікно подання електронної звітності”.

Узагальнюється успішний досвід побудови складових електронного урядування на місцевому рівні. Зокрема, на Волині створений веб-сайт „Адміністративні послуги органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування Волинської області” (<http://www.ap.volyn.ua>). На цьому веб-сайті розміщена інформація про: 308 послуг, які надаються структурними підрозділами облдержадміністрації, територіальними органами центральних органів виконавчої влади; 106 послуг, які надаються райдержадміністраціями; 100 послуг, які надаються у межах делегованих повноважень виконкомом міських рад. З метою цілісної реалізації потенціалу електронного документообігу на початку 2013 р. в області розпочата дослідна експлуатація системи електронного документообігу, до якої підключені понад 400 користувачів у 52 установах, для яких виготовлено 1 тис. електронних цифрових підписів. Планується, що до кінця 2013 р. системою електронного документообігу користуватимуться 1300 посадових осіб органів виконавчої влади та місцевого самоврядування області.

На Дніпропетровщині реалізований комплексний проект впровадження технологій електронного урядування „Електронний регіон”. В основу проекту покладений метод проектного управління з урахуванням Комплексної стратегії розвитку Дніпропетровської області. Для покрокового отримання конкретних результатів напрацьований портфель з 53 підпроектів з електронного урядування, на базі якого створена „дорожня мапа” проекту „Електронний регіон”. Пріоритетом проекту є навчання персоналу, реалізація можливостей електронного урядування у ряді ключових галузей: надання адміністративних послуг, системи охорони здоров’я та освіти.

У 2012 році на базі Дніпропетровського обласного та міського дозвільних центрів, всіх державних адміністраторів (12 осіб) та 26 міських і регіональних дозвільних органів підключено до роботи через віртуальний офіс з використанням особистих кабінетів. Заплановане поширення роботи віртуального офісу на всі 35 дозвільних центрів Дніпропетровської області.

Також у Дніпропетровській області започаткована реалізація пілотного проекту „Впровадження системи відеоконсультацій пацієнтів на базі лікарняних закладів Магдалинівського району”, головною метою якого є створення необхідних умов для отримання працівниками сільських амбулаторій та фельдшерсько-акушерських пунктів фахових консультацій з обласних лікарень. Реалізуються проекти з впровадження телемедицини на базі Павлоградської міської лікарні, типової інформаційно-аналітичної системи „Е-лікарня” на базі обласної клінічної лікарні ім. Мечникова, міської лікарні № 7 та центру швидкої допомоги.

Також в єдину інформаційно-аналітичну базу дошкільної освіти Дніпропетровської області об'єднані сайти дитячих навчальних закладів.

З 1 квітня 2013 року в усіх районах міста Києва у рамках проекту „Електронний садочок” діє електронна система реєстрації до дошкільних навчальних закладів (<http://www.dnz.kiev.ua>). Запис до електронного реєстру також здійснюється у десяти районних центрах надання адміністративних послуг та у Міському дозвільному центрі. Зазначена електронна система сприятиме спрощенню роботи районних управлінь освіти та зробить прозорішим процес запису до дитячого садка, дозволить забезпечити рівний доступ до якісної дошкільної освіти в м. Києві.

Подібна система електронної реєстрації вже працює в Донецькій, Київській, Львівській, Сумській, Харківській, Чернівецькій областях. Також у Запорізькій області створена автоматизована система єдиного інформаційного освітнього простору „Запорізька обласна освітня мережа” як частина інформаційної системи „КУРС: Освіта”. Автоматизована система є електронною базою даних про учнів та вчителів закладів освіти області, матеріально-технічну базу загальноосвітніх навчальних закладів. Інформаційна система „КУРС: Освіта” доповнена також публічним сайтом „Мої знання” для вчителів, учнів та їх батьків.

У м. Києві розпочата робота із створення комплексної інформаційно-аналітичної системи „Містобудівний кадастр м. Києва”, складовою підсистемою якої буде інформаційно-аналітична система „Генеральний план м. Києва до 2025 року”. Триває робота над впровадженням комплексно-інтегрованої системи внутрішнього фінансового контролю та аудиту „Портал КиївАудит” та муніципальної інформаційно-аналітичної системи „МАІС Екологія м. Києва”, які сприятимуть розвитку єдиного інформаційного простору територіальної громади міста.

У Луганській області запущений Інтернет-портал „Діалог заради реформ: впровадження соціально-економічних реформ на Луганщині” (<http://www.reformy.lg.ua>). Портал створений для спілкування з громадськістю та інформування населення про хід та цілі впровадження на Луганщині соціально-економічних реформ та соціальних ініціатив Президента України. Розробка порталу відбувалась за активної участі громадської ради при облдержадміністрації.

Пріоритетним завданням Уряду у напрямі реалізації Ініціативи „Партнерство „Відкритий Уряд” щодо впровадження технологій електронного урядування та розвитку електронної демократії залишається впровадження кращої практики електронного урядування у роботу всіх центральних і місцевих органів виконавчої влади, подальший розвиток автоматизованих систем, покликаних спростити взаємодію громадян з органами влади та державними установами.